

Napi

La plumilla

La ciudad destruida

Desde el verano pasado se desarrolla en Ucrania la batalla de Bakhmut, en el este del país, a 89 kilómetros de Donetsk. Tenía 70.000 habitantes cuando comenzó a ser bombardeada en agosto y hoy resisten en ella unos 4.000, sin apenas agua y sin servicios de gas ni electricidad.

La destrucción de edificios es absoluta. Rusia la tiene rodeada y ocupa varios de sus barrios. Los combates son entre el grupo ruso Wagner, mercenarios procedentes en parte de las prisiones, y las fuerzas ucranianas resistentes, visitadas allí por Zelenski en diciembre.

Estimaciones independientes calculan que hay cientos de muertos cada día, sobre todo rusos. Es la guerra de siempre, con bombas y con combates casa por casa. Jóvenes enviados a la muerte como por un mando a distancia.

ANTONI COLL I GILABERT
 @Collgilabert

La mirada
 des de Collsuspina

Presentem 'Els indians catalans' per Sant Jordi: un compendi il·lustrat amb fotos actuals i d'època, gravats i retalls de llibres antics sobre l'aventura dels catalans a Amèrica, amb xafarderies per fer el tema més amè

PER TATE CABRÉ
 tate@tatecabre.com

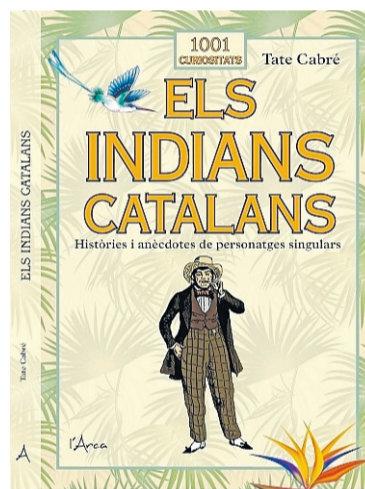
ELS INDIANS CATALANS
 DESFENT EL CLIXÉ DE LA CATALUNYA NEGRERA

Les palmeres, el cafè, copa i puro, les havaneres... Són les idees tradicionalment associades al món dels indians/americans. I des del nostre primer llibre, el 2004, hem anat afegint a la llista de tòpics importants conceptes, fins i tot axials de la nostra cultura, com la Revolució Industrial, el Modernisme, el mecenatge d'artistes i escriptors, la música culta, la innovació en tots els aspectes de la cultura i la societat...

I hem anat repetint en xerrades, en articles, en fires d'indians com una lletania aquestes preguntes: existiria el Modernisme del Park Güell, dels cellers Güell, del palau Güell sense el mecenatge de l'indià Joan Güell? Tindríem la literatura de Josep Pla si el seu tiet indià no li hagués pagat els estudis? Existiria un Verdguer sense el marquès de Comillas? Un Cusachs sense el marquès de Marianao?

I a la recerca constant, que vam anar ampliant fins a l'últim llibre, el 2015, titulat *El llegat indià a les comarques de Tarragona*, publicat per la Diputació, s'hi afegeixen el 2023, a *Els indians catalans*, de l'editorial Redbook, novetats com: nous indians desconeguts de tot Catalunya, alguns d'ells vinculats a municipis tarragonins com el Vendrell, com els Marquès Bolet; al Pla de Santa Maria, com Joan Milà i Tarragó; o a Orta de Sant Joan, amb la casa del Delme i l'indià Manuel Membrado i Gil com a protagonistes.

Altres temes innovadors són els indians d'interior, ja que sempre es parla dels indians de la costa; el gaudinisme d'origen català a Cuba, amb fotografies d'edificis construïts sobre arcs parabòlics, com el cabaret Tropicana o les escoles Cubanacán de l'Havana,

Coberta que reproduïx l'arquetip d'indià elegant i fatxenda que més ha arrelat a l'imaginari popular: havaneres, literatura... FOTO: EDITORIAL REDBOOK

El llibre desmenteix que el Modernisme va ser construït sobre la sang dels esclaus

Altres temes innovadors són els indians d'interior, ja que sempre es parla dels de la costa

entre altres esglésies, sinagogues i panteons de cementiri; i sobretot les xafarderies que donarien per a una sèrie de TV de molts capítols: la filla il·legítima del marquès de Comillas i com els seus descendents van intentar fer-se amb un tros del pastís de l'herència, les dobles famílies, els amors prohibits, els cadàvers embalsamats transportats oceà amunt, oceà avall...

I als temes relacionats amb els indians s'hi ha afegit de manera precipitada, arran del dossier de la revista *Sàpiens* a finals del 2022 i del documental de TV3, el passat febrer, el tema de l'esclavitud i els negrers, temes sempre explicats i mai tabú per als historiadors contemporanis, que tots els qui ens dediquem als temes ultramarins hem inclòs als nostres llibres. Però la irrupció del tema als mitjans de comunicació va alimentar certs oportunistes i la CUP va arribar a demanar, en un exercici de reduccionisme absolut, potser amb finalitats electorals, la supressió de les fires d'indians i dels gegants Negrits de Tarragona. Com era de preveure, els escarafalls es van quedar en el no-res, i el llibre dedica dos capítols a la relació entre l'esclavisme, els negrers i els indians, fent incidència que no tots els indians eren negrers ni tots els negrers eren indians, tot desfent el clixé de la Catalunya negrera. El llibre també desmenteix la *boutade* que el Modernisme va ser construït sobre la sang dels esclaus.

Qui s'hagi interessat pels indians catalans amb tots aquests espòilers i en vulgui saber més, està convidat a la presentació que es farà dos dies després de Sant Jordi, a les 20 h, a El Círcol de Reus, acompanyada de sabors tropicals, dels quals no farem espòiler...

Periodista

Doctora en Periodisme i Ciències de Comunicació i diplomada en Traducció i Interpretació, Tate Cabré ha treballat en premsa i televisió. És Guia Oficial de Turisme de Catalunya.

12975